

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2019

A) NASJONALT

1 SAMMENDRAG

1.1 DIREKTEFISKET ETTER UER MED STORMASKET TRÅL

Fiskeridirektøren viser til at totalkvoten for snabeluer er fastsatt til 53 757 tonn i 2019, en økning på 65 % sammenliknet med inneværende år. På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fartøy med torske-trål- og seitråltillatelse reguleres med maksimalkvoter på 1 000 tonn. Denne kvoten skal også dekke bifangst av uer i andre fiskerier.

Avsetningen på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden fra og med 1. mars, men at fisket åpner 20. mai.

I utgangspunktet foreslås det en videreføring av at et område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar. Fiskeridirektøren foreslår å se nærmere på de stengte områdene i etterkant av reguleringsmøtet i samråd med Havforskningsinstituttet og næringen.

1.2 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren viser til at det i 2015 ble framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som har gjennomgått reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N og foreslår å videreføre endringene som ble gjort på bakgrunn av denne:

Den generelle bifangstgraden for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året, videreføres.

Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringsreguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

2.1 DIREKTEFISKE ETTER SNABELUER MED STORMASKET TRÅL

2.1.1 Bakgrunn

Basert på ICES' forvaltningsråd, samt en rapport fra NEAFC om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet fra 2014 for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøy i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen. Trålernes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkveite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst.

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i gyteperioden i mars og april.

2.1.2 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2017

Totalkvoten for 2017 ble fastsatt til 30 000 tonn. Dette var i tråd med ICES' anbefaling. Etter bytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 17 600 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 23 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske ble derfor på 17 477 tonn.

Lengdemålinger viser at snabeluer i området Sørbakken sør om Bjørnøya er under minstemål i første kvartal, og på denne bakgrunn har et område sør for Bjørnøya vært stengt i første kvartal.

For å unngå å starte fisket for tidlig med hensyn til en balansert høsting av hann- og hunnfisk ble åpningsdatoen, etter tilrådning fra Havforskningsinstituttet, i 2017 satt til 10. mai.

Ved årets start ble trålerne regulert med like fartøykvoter på 460 tonn.

Den 27. juni ble det funnet grunnlag for å gi et maksimumkvotetillegg på 140 tonn, og 19. september ble det gitt et nytt maksimumkvotetillegg på 360 tonn.

I løpet av 2017 har det blitt fisket 18 699 tonn uer av fartøy med torske-trål- og seitråltillatelse. 35 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 5 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntrål.

2.1.3 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2018

I 2018 ble totalkvoten fastsatt til 32 658 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 19 514 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 13 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske ble derfor på 19 477 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntrål i 2018 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimumkvoter på 600 tonn. Dette tilsvarer en overregulering på ca. 26 %. Fra 17. oktober ble maksimumkvotene økt med 50 tonn.

Hittil i år har det blitt fisket 18 009 tonn uer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. 36 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 3 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntål.

2.2 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2019

2.2.1 Biologisk tilrådning

Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007 og har siden stabilisert seg noe under 2007-nivået, men den er langt over føre-var-gytebestand (B_{pa}). Årsklassene 1996-2003 var svake, mens årsklassene 2005-2010 anses for å være sterke og årsklassene etter 2010 er i overkant av langtidsgjennomsnittet. Fiskedødeligheten har økt fra og med 2014, men er fortsatt lav.

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ba i 2017 om en evaluering av høstingsregler, og ICES har nå gjennomført en evaluering. Evalueringen ble vurdert på den 48. sesjon i høst. En fiskedødelighet $F=0,06$ og triggerpunkt $B_{trigger}$ på 450 000 tonn ble vurdert som foretrukket. En forvaltningsregel bør likevel ikke vedtas før 2020 slik at man kan ta i betraktning resultatene for snabeluer fra toktet i Norskehavet i 2019.

ICES anbefaler at ved føre-var-tilnærming, skal fangst i 2019 ikke overstige 53 757 tonn, og at de tiltak som er på plass for å beskytte yngelen bør opprettholdes. Rådet for 2019 innebærer 65 % økning sammenliknet med inneværende år, først og fremst på grunn av at rådet er gitt ut ifra høyere fiskedødelighet enn i fjor. Denne fiskedødeligheten er i tråd med evalueringene av forvaltningsregelen som er foretatt i år.

2.2.2 Kvotesituasjonen

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Norge og Russland kan fiske på sine nasjonale kvoter i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området). Denne fordelingen gjaldt i 2015 - 2017, og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler. Russland har adgang til å fiske sin andel på 18 % i Norges økonomiske sone.

Partene fastsatte en TAC for snabeluer på 53 757 tonn for 2019. Dette innebærer en kvote på 38 705 tonn til Norge i 2019. I avtalen for 2019 overførte Norge 2 000 tonn snabeluer til Russland. I tillegg gis Russland en kvote på 2 000 tonn uer (*S. norvegicus* og *S. mentella*) til dekning av bifangst i andre fiskerier. I tillegg vil Norge tildele EU en kvote på 1 500 tonn uer, hvorav 1 000 tonn trekkes fra Norges kvote på snabeluer.

2.2.3 Regulering i 2019

For inneværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år har det blitt landet totalt 18 009 tonn snabeluer, hvorav 18 005 tonn er fisket av fartøy med torske- eller seitråltillatelse. Det er dermed registrert 4 tonn snabeluer tatt som bifangst. Det bør likevel fortsatt tas høyde for et høyere bifangstkvantum i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2019.

Årets erfaring fra fisket viser at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 41 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske. Tidligere år har fisket vært regulert med fartøykvoter med en svak overregulering fra årets begynnelse. Fartøykvoter uten overregulering vil utgjøre 846 tonn. I inneværende år har fisket vært regulert med maksimalkvoter, og det synes å ha fungert hensiktsmessig. En maksimalkvote på 1 000 tonn vil innebære en overregulering på 18 %.

Fiskeridirektøren foreslår en maksimalkvote på 1 000 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2019.

2.2.4 Områdebegrensning og fredningsperiode

Fredningstiden for fisket med bunntrawl i 2018 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. I 2018 har to trålere fra referanseflåten samlet inn nytt datamateriale fra fiske i fredningsperioden for å se om fangstsammensetningen i perioden 1. -10. mai kunne forsvare en tidligere åpning av det direkte fisket etter yngleperioden. Datamaterialet viser at kjønnsfordelingen fremdeles er skeiv rundt 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. HI tilrår at det direkte fisket ikke åpnes før 20. mai.

For å få bedre datagrunnlag om kjønnsammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2019 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilåret er at de samler inn data og materiale som gjør Havforskningsinstituttet bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntrawl i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 19. mai. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan starte fisket i fredningsperioden.

Havforskningsinstituttet har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal, som er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her har anbefales det at enkelte fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengde-sammensetningen i dette fisket,

men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles. Området er gitt ved rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. N 73° Ø17°30'
2. N 73°30' Ø 24°
3. N 74°30' Ø 24°
4. N 74° Ø 17°30'

Fiskeridirektøren foreslår at området sør for Bjørnøya, avgrenset av posisjonene ovenfor, holdes stengt i januar og februar. Det foreslås også at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan fiske i dette området i januar og februar.

2.3 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til avtale mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 %. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntål innenfor 12 nautiske mil ble adgang til å ha inntil 20 % bifangst redusert til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunntål på andre arter enn uer innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen på 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst.

2.4 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKET ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Dette er videreført i kvoteavtalen for 2019.

3 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

3.1 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegning metode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en kontinuerlig nedgang siden slutten av 1990-tallet, og er nå på det laveste i tidsserien. Inntil det er dokumentert en rekruttering som bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere fangstnivå som vil, med tilstrekkelig sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES et fiskeforbud i perioden 2017 - 2020.

3.2 FISKET ETTER VANLIG UER I 2018

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62°N i perioden 2005 til 2018. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. Havforskningsinstituttet har for årene frem til og med så langt i 2018 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2018

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ^{1,2}
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 606	3 771	2 602	767	3 004
2014	16 556	3 053	14 134	631	2 422
2015	22 208	2 488	20 085	369	2 123
2016	22 322	3 239	20 448	1 362	1 877
2017	20 652	3 353	18 699	1 404	1 949
2018	21 669	3 638	19 772	1 763	1 875

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 22. oktober 2018

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet pr. 25. oktober 2018, se kommentar under. For 2017 og 2018 er tallene foreløpige.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

«Ifølge Havforskningsinstituttet har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offisielle sluttседdelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra Referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). Instituttet er usikker på om økningen av vanlig uer i trålfangstene i 2016-2018 er reell, særlig fordi en liten unøyaktighet i artsidentifiseringen i områdene for direkte fiske etter snabeluer (særlig område 12 og 20) kan slå relativt mye ut for vanlig uer, og siden line og garn ikke har økning av vanlig uer i sine fangster utenfor 12 nautiske mil. Instituttet ønsker derfor å undersøke dette nærmere før eventuelle nye tilrådninger til reguleringen vil bli gitt. Instituttet har foretatt et stort revisjonsarbeid for både vanlig uer og snabeluer ifm ICES sin materiale- og metodegjennomgang i februar 2018. Det kan også nevnes at det ifølge bestandsberegningene til ICES er ventet en viss økning i forekomsten av 30-35 cm vanlig uer pga 2003-årsklassens rekruttering til fisket, men dette har instituttet til nå ikke kunnet dokumentere. Dersom dette er riktig så ventes en slik økning å bli først observert i trålfisket. En bedre prøvetaking og alderslesing av trålfangstene vil kunne

avdekke dette, og hvis det viser seg riktig så må et slikt positivt signal benyttes til bestandsgjenoppbygging og ikke til økt fiske.»

Havforskningsinstituttet vil gi en nærmere redegjørelse for det som framkommer ovenfor på reguleringsmøtet.

For å unngå for høy innblanding av vanlig uer, foreslår Fiskeridirektøren et eget møte for å se nærmere på når og hvor det direkte fisket bør tillates i samråd med Havforskningsinstituttet og næringen.

Fiskeridirektøren viser til at det i 2017 ble gitt prosjektstøtte til «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden» over ordningen med fiskeforsøk og utviklingstiltak. Prosjektet vil kartlegge lokale og regionale ynglefelt og listeføres basert på intervju med fiskere. Videre vil prosjektet samle inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for artsidentifisere yngelen sikkert med genetiske metoder. Prosjektet var påbegynt i 2017, men ingen midler ble brukt, slik at midlene er overført til 2018. Også dette vil Havforskningsinstituttet redegjøre nærmere for på reguleringsmøtet.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2014 til 2018

2014	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	34	23	23	96	208	143	50	348	190	275	161	25	1 576
Juksa	1	1	1	7	13	9	15	13	15	8	9	0	93
Annen line	13	9	5	8	17	40	27	47	15	25	29	12	249
Autoline	23	19	33	25	82	83	52	73	20	25	14	36	485
Annet	2	7	3	2	1	1	0	1	2	2	5	1	27
Totalt	74	58	65	140	320	275	145	483	242	334	219	75	2430
2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	35	17	21	73	195	132	78	228	92	134	101	20	1 125
Juksa	0	0	0	1	9	13	11	17	21	4	4	0	81
Annen line	10	3	4	8	41	68	39	33	20	22	32	11	291
Autoline	20	26	31	59	49	36	93	108	68	15	41	32	580
Annet	6	6	3	1	3	7	1	6	5	9	4	0	52
Totalt	72	53	58	143	298	256	222	392	205	183	182	64	2 129
2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	41	35	48	66	103	100	20	123	114	110	55	16	831
Juksa	1	1	0	2	5	9	9	12	9	10	2	0	60
Annen line	15	11	3	14	33	39	15	17	17	23	41	13	241
Autoline	48	64	46	81	102	48	110	52	50	16	22	17	656
Annet	8	11	5	2	7	4	5	18	10	25	4	0	99
Totalt	113	122	102	165	250	200	159	222	200	184	124	46	1 887
2017	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	18	23	37	53	130	98	20	129	180	151	106	32	978
Juksa	0	1	0	2	4	9	7	10	21	8	2	1	64
Annen line	7	8	9	5	35	50	40	40	36	44	45	16	334
Autoline	21	38	31	40	58	51	54	65	37	18	31	27	471
Annet	5	9	20	7	10	6	6	9	8	17	8	1	106
Totalt	51	79	97	107	237	214	127	252	282	237	192	77	1 953
2018	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	68	39	65	95	158	138	27	244	206	117			1 157
Juksa	2	1	0	2	2	6	12	14	5	2			47
Annen line	13	17	6	4	11	32	12	10	11	15			144
Autoline	27	44	38	56	81	51	30	99	28	12			467
Annet	13	10	9	1	3	3	3	17	14	6			79
Totalt	124	112	119	158	255	230	95	385	264	153			1 894

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 21. oktober 2018

3.4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2019

Se tidligere saksframlegg for en grundig redegjørelse for bakgrunnen for gjeldene regulering. På bakgrunn av den alvorlige bestandssituasjonen ble det i 2014 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på reguleringstiltak for kystfisket etter uer. Arbeidsgrupperapporten var på høring i 2015, og følgende tiltak ble iverksatt med virkning fra 2016:

- En generell bifangst adgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at reguleringstiltakene har hatt effekt i samsvar med målsetningen om å redusere uttaket av vanlig uer.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy.